მარტივ სიმრავლეთა ზოგიერთი კლასი

როლანდ ომანაძე

E-mail: roland.omanadze@tsu.ge

ი.ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მათემა–ტიკის დეპარტამენტი. ჭავჭავაძის პრ.1, 0218 თბილისი, საქართველო

ნატურალურ რიცხვთა სიმრავლეებზე ტენენბაუმმა (იხ., [3, გვ.159]) განსაზღვრა Q-დაყვანადობის ცნება, ხოლო ფრიდბერგმა და როჯერსმა [2] განსაზღვრეს s–დაყვანადობის ცნება.

თუ $A \leq_s B$ ისეთი f ფუნქციით, რომ ყოველი x, y–სთვის, $x \neq y \Rightarrow W_{f(x)} \cap W_{f(y)} = \emptyset$ და $\bigcup_{x \epsilon \omega} W_{f(x)}$ არის გამოთვლადი, მაშინ ვიტყვით, რომ A არის $s_{1,N}$-*დაყვანადი* B–*ზე*, და ვწერთ $A \leq_{s_{1,N}} B$. თუ, დამატებით, $(\forall x)(W_{f(x)}$ სასრულია), მაშინ ვიტყვით, რომ A $s_{1,N,f}$ – *დაყვანადია* B–*ზე*, და ვწერთ $A \leq_{s_{1,N,f}} B$. მოყვანილი აღნიშვნები სტანდარტულია და შეიძლება მოიძებნოს [2] და [3]–ში.

თეორემა 1. ვთქვათ A არის რ.გ. სიმრავლე უსასრულო დამატებით და A არ ეკუთვნის **sHS** კლასს. მაშინ არსებობს ისეთი რ.გ. სიმრავლე C, $C \subseteq A$, რომ C სიმრავლის ყოველი რ.გ. ზესიმრავლე უსასრულო დამატებით არის Q-სრული.

შედეგი. $\mathbf{SH \subseteq sHS}$ **.**

თეორემა 2. ყოველი არგამოთლადი რ.გ. C სიმრავლისათვის არსებობს ისეთი რ.გ. A, S სიმრავლეები, რომ A არის ჰიპერმარტივი, S არის მარტივი არაჰიპერმარტივი და

$$C \equiv_T A \;\&\; A \equiv_Q S \;\&\; S \nleq_{tt} A.$$

თეორემა 3. ვთქვათ K არის კრეატიული სიმრავლე A არის ნებისმიერი უსასრულო სიმრავლე. მაშინ A არის ძლიერად ჰიპერიმუნური (სასრულად ძლიერად ჰიპერიმუნური) მაშინ და მხოლოდ მაშინ როცა $\overline{K} \nleq s_{1,N}\; B$ ($\overline{K} \nleq s_{1,N,f}\; B$) A სიმრავლის ყოველი უსასრულო ქვესიმრავლისათვის B.

თეორემა 4. ვთქვათ A არის Σ_2^0 უსასრულო სიმრავლე და K არის კრეატიული სიმრავლე. მაშინ A არის ძლიერად ჰიპერიმუნური მაშინ და მხოლოდ მაშინ, თუ $\overline{K} \nleq s_{1,N}\; B$ A სიმრავლის ყოველი Σ_2^0 (ექვივალენტურია, Δ_2^0) უსასრულო ქვესიმრავლისთვის B.

თეორემა 5. ვთქვათ A არის Σ_2^0 უსასრულო სიმრავლე და K არის კრეატიული სიმრავლე. მაშინ A არის სასრულად ძლიერად ჰიპერიმუნური მაშინ და მხოლოდ მაშინ, თუ $\overline{K} \nleq s_{1,N,f}$ A სიმრავლის ყოველი Σ_2^0 (ექვივალენტურია, Δ_2^0) უსასრულო ქვესიმრავლისთვის B.

[1] R.M.Friedberg, H.Rogers, Jr., Reducibility and completeness for sets of integers, Z.Math. Logik Grundlag. Math.1959, 5.

[2] E.Herrmann, Classes of simple sets, filter properties and their mutual postion, Seminarber.Humbolt-Univ. Berlin. Sekt. Math. 1984, 60.

[3] H.Rogers, Theory of recursive functions and effective computability. McGraw-Hill Book Co., New York, 1967.